

Republika Hrvatska
Općinski sud u Zadru,
Stalna služba u Benkovcu,
Stjepana Radića 10, Benkovac

Poslovni broj P-2638/2024-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Zadru, Stalna služba u Benkovcu, OIB: 78866932443, po sutkinji Danijeli Števanja, kao sudu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Josipa Župana iz Obrovca, Kruševo 94, OIB: 98981529950, zastupan po punomoćniku Marijanu Belčiću, odvjetniku iz Osijeka, protiv Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb, Magazinska 69, OIB: 53056966535, zastupana po punomoćnicima odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Glamuzina i Grošeta iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon glavne i javne rasprave, 23. ožujka 2026.

p r e s u d i o j e

Usvaja se tužbeni zahtjev koji glasi:

I. Utvrđuje se da je nišetna odredba: iz čl. 3. Ugovora o kreditu br. 138-50-3860448, sklopljenog dana 29.12.2006. godine između tužitelja i tuženika, u dijelu odredbe koji glasi: „3,30% (tri zarez trideset posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita.”

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju u roku od 15 dana na ime naplaćene naknade za obradu kredita isplati iznos od 372,30 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznos tekućom od dana 05.01.2007. godine do 31.07.2015. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena, od 01.08.2015. godine do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01. 2024.godine pa nadalje do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi

na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine.

III. Utvrđuje se da je ništetna odredba: iz čl. 9. st. 2. Ugovora o kreditu br. 138-50-3860448, sklopljenog dana 29.12.2006. godine između tužitelja i tuženika, u dijelu odredbe koji glasi: „Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi Kreditor.“

IV. Nalaže se tuženiku da tužitelju u roku od 15 dana na ime naplaćene naknade za prijevremenu otplatu kredita isplati iznos od 87,42 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznos tekućom od dana 05.01.2013. godine do 31.07.2015. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena, od 01.08.2015. godine do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01. 2024.godine pa nadalje do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine

V. Nalaže se tuženiku da tužitelju plati prouzročeni parnični trošak u iznosu od 812,50 eura, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi koju je podnio 29. studenog 2024. Navodi da su dana 29.12.2006. godine on i tuženik sklopili Ugovor o kreditu br. 138-50 3860448, prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunsjoj protuvrijednosti u iznosu od 18.650,00 CHF po srednjem tečaju Kreditora na dan korištenja. Citiranim Ugovorom, ugovoren je rok otplate kredita u trajanju od 7 godina kroz otplatu u jednakim mjesečnim anuitetima. Dokaz: preslika Ugovora o kreditu početni otplatni plan kredita II. Predmetnim tipskim Ugovorom u članku 3. ugovorena je naknada za obradu zahtjeva kredita i to u iznosu jednokratno 3,30% od ukupnog iznosa kredita, a koja se naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita.

Tuženik je prilikom isplate kredita dana 04.01.2007. naplatio tužitelju naknadu za obradu zahtjeva kredita u iznosu od 2.805,10 kn1, a koja protuvrijednost, prema fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, iznosi 372,30 EURA. Dokaz: očitovanje tuženika o naplati naknade zahtjev tužitelja tuženiku za dostavom potvrde o naplaćenju naknadi 1*Fiksni tečaj konverzije: 7,53450 III. Odredbom čl. 9. st.2. predmetnog Ugovora ugovoreno je kako tužitelj može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi tuženik. Tuženik je dana 04.01.2013. g. naplatio tužitelju naknadu za prijevremeno zatvaranje kredita u iznosu od 658,67 kn1 a koja protuvrijednost, prema fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, iznosi 87,42 EUR. O ugovornim odredbama za tzv „ulaznu i izlaznu naknadu“ nije se pojedinačno pregovaralo, već su iste kao takve unaprijed formulirane i od strane tuženika (banke) implementirane u tipskom ugovoru na koji tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja. Naime, tužitelju nije bila razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade i usluga na ime kojih se ista naplaćuje. Navedene odredbe nisu bile ugovorene u dobroj vjeri te su suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovale značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, zbog čega su iste nepoštena i ništavne te ne proizvodi pravni učinak. S obzirom da je tuženik temeljem gore navedenih nepoštenih odredbi o ulaznoj i izlaznoj naknadi u predmetnom ugovoru iste naplatio i time stekao ne pripadajuću imovinsku korist, navedeni je kao nepošten stjecatelj, sukladno čl. 1115. ZOO-a, takove dužan vratiti zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama Dokaz: saslušanje tužitelja po potrebi financijsko vještačenje / specifikacija uplata

2. Tuženica u odgovoru na tužbu uvodno ističe prigovor mjesne nenadležnosti, te navodi da su parnične stranke su odredbom čl. 12. Ugovora o kreditu ugovorile mjesnu nadležnost u mjestu sjedišta kreditora tj. tuženika. Dakle, ugovorena je mjesna nadležnost stvarno nadležnog suda u Zagrebu obzirom da je sjedište tuženika u Zagrebu. Osim toga, na ovaj se slučaj primjenjuju pravila o općemjesnoj nadležnosti temeljem kojih je sud u Zagrebu također mjesno nadležan. Tuženik osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti. Tužitelj smatra djelomično ništavnom odredbu čl. 3. Ugovora o kreditu kojom je ugovorena jednokratna naknada za obradu kredita te odredbu čl. 9. kojom je ugovorena mogućnost prijevremene otplate kredita uz suglasnost i uz uvjete koje odredi tuženik kao kreditor. O naknadi za korištenje kredita Tužitelj smatra djelomično ništavnom odredbu čl. 3. Ugovora o kreditu kojom je ugovorena jednokratna naknada za korištenje kredita, a koja obuhvaća osporavani trošak obrade kredita. Takvi navodi tužitelja su neosnovani. Iznos sporne naknade točno je i jasno određen u čl. 3. ugovora o kreditu. Tuženik ističe da je navedena ugovorna odredba jasna, lako uočljiva i razumljiva zbog čega nije dopušteno ispitivati njezinu poštenost sukladno odredbama ZZP-a. Osim toga, obveza tužitelja koja iz iste odredbe proizlazi je određena. Tuženik smatra da je svaki prosječni potrošač sposoban izračunati i razumjeti postotak od određenog iznosa i utvrditi iznos svoje obveze. Tužitelj je iz ugovorne odredbe o obvezi plaćanja naknade koja iznosi određeni postotak od iznosa kredita mogao shvatiti financijske obveze koje za njega proizlaze i procijeniti je li za njega takva odredba prihvatljiva ili nije. Plaćanje jednokratne nagrade za korištenje kredita propisano je tuženičkim općim aktima čija je primjena ugovorena u čl. 9. ugovora o kreditu, a tužitelj je potpisom ugovora izjavio da je s istima upoznat i pristao na njihovu primjenu. Međutim, sve i da je dopušteno provođenja testa poštenosti, a što tuženik osporava, tužitelj ničim ne dokazuje da bi predmetna odredba prouzrokovala

znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a koje pretpostavke moraju biti ispunjene da bi se odredba mogla smatrati nepoštenom. Sve navedeno potvrđuje i Sud EU u presudi C-621/17 od 3.10.2019. godine: 1. Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. Dakle, neosnovani su navodi tužitelja da bi tuženik morao u samom ugovoru o kreditu navesti na što se odnosi navedena naknada za odobrenje kredita i koje troškove tuženik istim pokriva. Sukladno zahtjevima zaštite potrošača za valjanost iste odredbe potrebno je da potrošač mora shvatiti (financijsku) obvezu koja za njega iz te odredbe proizlazi, što je tužitelj svakako mogao utvrditi iz sadržaja ugovora o kreditu. O naknadi za prijevremenu otplatu kredita Tužitelj je potpisom ugovora pristao na primjenu općih akata tuženika čija je primjena ugovorena u čl. 9. predmetnog Ugovora o kreditu, uključujući plaćanje naknade za prijevremenu otplatu kredita, kao što je izjavio da je upoznat sa sadržajem općih akata. Naknada koju je tužitelj platio propisana je općim aktom tuženika, a koji akt podliježe kontroli HNB-a. Zakonitost tog općeg akta nije dovedena u pitanje, a tuženik isti dostavlja u prilogu ovog podneska. DOKAZ: Naknade u poslovima kreditiranja građana; Slijedom navedenog, tuženik je tužitelju zakonito naplatio naknadu za prijevremenu otplatu kredita, a svojim navodima isto ne dovodi u pitanje. Uz navedeno, smjernicama HNB-a je propisano ako je potrošački kredit ugovoren prije 2010. godine, a u ovom slučaju ugovor je zaključen 11.6.2007. godine, naknada za prijevremenu otplatu, odnosno ispunjenje obveze iz kredita, naplaćuje se sukladno važećim tarifama naknada banke s kojom je konkretan kredit ugovoren. Opreza radi ističe se da bi eventualno pozivanje tužitelja na odredbu čl. 16. Zakona o potrošačkom kreditiranju bilo bi neosnovano, obzirom da je predmetni Zakon stupio na snagu 1.1.2010., te se ne primjenjuje na ugovore o kreditu zaključene prije 1.1.2010. godine. Tuženik u smislu svega navedenog dostavlja presudu Županijskog suda u Puli, posl.br. GŽ 311/18 od 3.9.2018. kojom je zauzet stav da određivanje naknade za prijevremenu otplatu kredita nije ništeto ako je takva naknada određena, odnosno odrediva. Zaključno 22. 23. 24. 25. 26. 27. Tuženik ukazuje i na odredbu čl. 326. Zakona o obveznim odnosima, sukladno kojoj se ništetnost ne može isticati ako je uzrok ništetnosti bila zabrana manjeg značenja, a ugovor je ispunjen u cijelosti. Tužitelj je obje naknade platio i na iste nije imao prigovora, a ugovor je u cijelosti ispunjen. Isto tako, i kada bi sporne odredbe i bile ništete, što tuženik osporava, uzrok ništetnosti bila bi zabrana manjeg značaja. Tuženik u tom smislu dostavlja odluku Vrhovnog suda RH, posl.br. GŽ-4/2017-2 od 21.3.2017. kojom je zauzet stav da se radi o zabrani manjeg značaja ako ugovorom nije povrijeđen javni interes nego interes jedne od stranaka ugovora. Tuženik ne prigovara visini tužbenog zahtjeva, ali prigovara osnovanosti tužbenih zahtjeva u cijelosti te ističe prigovor zastare. Neosnovan je i zahtjev tužitelja za isplatu zateznih kamata od dana plaćanja naknada. Sve i da je

predmetni ugovor djelomično ništetan, što tuženik osporava, tuženik se ne može smatrati nesavjesnim stjecateljem u smislu čl.1115. ZOO. Tuženik u smislu navedenog osobito ukazuje na činjenicu da je tužba podnesena 18 godina, odnosno 12 godina nakon naplate spornih naknada i da se tuženik ne može smatrati nepoštenim stjecateljem za cjelokupno razdoblje neovisno o tome kada je tužitelj podnio tužbu. Tuženik predlaže tužbene zahtjeve odbiti te tužitelju naložiti da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećano za zateznu kamatu na trošak tekuću od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate.

3. U dokzanom postupku izvršen je uvid u ugovor o kreditu broj 138-50-3860448 (l.s.5-8), potvrda Raiffeisen banke od 11. srpnja 2024. (l.s.11).

4. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja za isplatu naknada za troškove koji su nastali na ime naknade za obradu kredita u iznosu od 372,30 eura, sa zakonskom zateznom kamatom od 5.1.2007., te troškove naknade za prijevremenu otplatu kredita u iznosu od 87,42 eura sa zakonskom zateznom kamatom od 5.1.2013.

5. U konkretnom slučaju na temelju izvedenih dokaza utvrđene su slijedeće činjenice, koje među strankama i nisu sporne:

- da su tužitelj i tuženica Raiffeisenbanke Austrija d.d. sklopili ugovor o kreditu broj 138-50-3860448, 29. prosinca 2006., na iznos od 18.650,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti
- da je tužitelj platio troškove naknade za obradu kredita u iznosu od 372,30 eura, 4. siječnja 2007.
- da je tužitelj platio troškove naknade za prijevremeno zatvaranje kredita u iznosu od 87,42 eura, 4. siječnja 2013.
- da nije sporna visina tužbenog zahtjeva jer tuženik ist unije niti osporavao.

6. Međutim, u ovom postupku sporna je pravna osnova tužbenog zahtjeva.

7. Tužitelj je saslušan kao stranka u postupku te je naveo da je predmetni ugovor sklopio u Raiffeisen banci negdje 2007., sve radi kupnje osobnog vozila HYUNDAI Akcent. Navedeni kredit da je diao u CHF jer mu je to bila jedina ponuđena valuta kada je diazo kredit. Kada je sklapao ugovor službenica banke ga nije upozorila o mogućnosti nastanka nekih problema vezano za valutu CHF a niti mu je dana mogućnost da pregovara o uvjetima sklapanja kredita odnosno o mogućnosti promjene pojedinih odredbi tog ugovora. Kada je potpisivao taj kredit da je dobio tipizirani ugovor o kreditu te je na njemu bilo samo da potpiše. Mjesečni anuiteti da su u početku iznosili oko 900,00 kuna kasnije da su narasli na 1.900,00 i više kuna. O promjeni i porastu anuiteta nikad nije dobio obavijest od banke, a niti se on obraćao banci vezano za to. Navodi da prilikom sklapanja ugovor nije bio nositelj OPG niti vlasnik obrta, a niti mu je ponuđeno sklapanje konverzije. Kada je shvatio da kredit raste, da je otišao u otp banku gdje su mu ponudili drugi kredit te je ovaj u Raiffeisen banci zatvorio 2013. Prilikom zatvaranja kredita nisu ga obavijestili o troškovima zatvaranja odnosno o ulaznim i izlaznim naknadama za zatvaranje. Navodi da je pročitao ugovor prilikom sklapanja, ali da nije siguran koliko je uspio razumjeti. Navodi da nije imao nejasnoća oko odredbe 3. Ugovora, on samo da je iz autokuće pernio papire u banku, te da novac nije vidio jer je uplaćen autokući. Tvrdi da mu je bilo poznato da banka uzima naknadu za sklapanje ugovora, a nije imao niti nejasnoća oko odredbe 9. Ugovora vezano za troškove zatvaranja kredita, jer da mu je samo bilo bitno da se riješi tog kredita da ga zatvori, te da nije prigoravao troškovima niti sklapanja niti zatvaranja kredita.

8. U odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja u kojem predlaže da se utvrdi da je ugovor o kreditu ništetan u dijelu, odredbe čl. 3 i 9. st. 2. Ugovora odnosno troškovi naknade za obradu kredita u iznosu od 372,30 Eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, te troškovi na ime naplaćene naknade za prijevremenu otplatu kredita u iznosu od 87,42 Eura.

9. Sud je prihvatio iskaz tužitelja kao stranke budući je isti iskazivao životno, logično i uvjerljivo o onim činjenicama kojih se sjeća i o svojem viđenju stvari. U vrijeme sklapanja predmetnog ugovora bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/2003, dalje u tekstu ZZZP 96/2003), a za vrijeme njegovog izvršavanja, bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07 i 79/09, dalje u tekstu: ZZZP). Sukladno članku 81 st. 1 ZZZP 2003, odnosno čl. 96 st. 1. ZZZP, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Sukladno st. 2 članka 81. st. 1 ZZZP /2003, odnosno čl. 96 st. 1. ZZZP, smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Odredbom stavka 4. navedenih članaka je propisano ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Sukladno čl. 102. st. 1. ZZZP, posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina je ništavost. 13. Člankom 1021. ZOO propisano je da se ugovorom o kreditu banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Tom odredbom je definirano što je tuženik ovlašten naplatiti temeljem ugovora o kreditu od tužitelja kao korisnika kredita, a to je glavnica te ugovorene kamate, iz čega je razvidno da tuženik nije imao zakonsko uporište od tužitelja naplatiti nikakvu naknadu za obradu kredita, a što znači da je tuženik u predmetni ugovor o kreditu uvrstio odredbu koja je suprotna članku 1021. ZOO, odnosno prisilnim propisima Republike Hrvatske, a zbog čega je navedena odredba ništava i primjenom ZOO-a.

10. Predmetni ugovor o kreditu je unaprijed formulirani standardni ugovor trgovca jer sadržava opće uvjete ugovora ili se na njih poziva, a opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva pa opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ova. Nesporno je da se radi o ugovoru koji je pripremio tuženik o kojoj se nije pregovaralo, kao što je bilo uobičajeno i jasno rečeno tužitelju da se ne pregovara. Sporne ugovorne odredbe prouzrokovala su neravnotežu u međusobnim obvezama trgovca i potrošača, jer nije jasno koji bi to pravedni i objektivni eventualno nastali troškovi koje bi kreditor imao bili u izravnoj korelaciji sa sklapanjem ugovora o kreditu, pa makar oni bili i točno u postotnom dijelu navedeni ili koju štetu ima tuženik zbog prijevremene oplate kredita. U revizijskoj odluci Vrhovnog suda RH broj: Rev 112/2018, sud je zauzeo stajalište o naknadi kod prijevremene otplate kredita navodeći da je čl. 1068. ZOO propisano da je korisnik kredita dužan naknaditi banci štetu samo ako ju je banka pretrpjela, ali se korisniku kredita ne mogu kod prijevremene otplate

kredita uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti.

11. Iako je riječ o ugovornim odredbama koje su jasno i razumljivo sastavljene jer omogućuje tužitelju da u trenutku zaključivanja ugovora precizno ocijeni visinu te naknade, a time i ekonomske učinke ugovaranja takve odredbe, sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena. Provođenjem testa transparentnosti ispravlja se neravnoteža ugovornih stranaka nastala neinformiranošću potrošača, dok se provođenjem testa poštenosti ispravlja neravnoteža koja je uzrokovana podređenošću potrošača koji pristaje na unaprijed sastavljene ugovorne odredbe. Točno je da odredba čl. 84. ZZP/03 dopušta testiranje poštenja glavnog predmeta ugovora i primjerenosti cijene/naknade (odnos ponuđene robe/usluge i cijene) samo u slučaju netransparentnosti navedenih odredbi. Međutim, ostali aspekti financijskih obveza (osim glavnog predmeta ugovora), u koje spada i sporna naknada, podliježu testu nepoštenosti i kad su potpuno transparentne.

12. U okviru ocjene poštenosti, potrebno je, u skladu s čl. 81. st. 1. ZZP/03 ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača. Prilikom ocjene poštenosti (imajući na umu i odredbu čl. 83. ZZP/03) potrebno je uzeti u obzir narav usluge na koju se ugovor odnosi (predmet ugovora) u vrijeme kad je ugovor sklopljen, sve popratne okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora. Pritom je prije svega odlučno ocijeniti bi li tuženik, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način pregovarao s tužiteljem, mogao razumno očekivati da bi tužitelj prihvatio takvu ugovornu odredbu. Imajući na umu da sama ugovorna odredba čl. 3. i 9. st.2. Ugovora o kreditu ne sadrži nikakvih podataka o stvarno pruženim uslugama i/ili nastalim troškovima na koje se ta naknada odnosi, a niti ih tuženik tijekom postupka ističe i dokazuje, dok je za iznos ove naknade tužitelju odmah umanjen iznos isplaćenog kredita, ne može se zaključiti da je tuženik mogao razumno očekivati da bi potrošač (tužitelj) pristao na tu odredbu u pojedinačnim pregovorima.

13. Što se pak tiče utvrđivanja postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti samo na visinu iznosa spornih naknada u odnosu na ukupni iznos dobivenog kredita. Naime, značajna neravnoteža postoji kada se dovoljno ozbiljno dovodi u pitanje položaj potrošača kao "slabije" stranka predmetnog ugovora nametanjem dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima. Naime, odredbama čl. 1021. do 1024. ZOO nije propisano plaćanje jednokratne naknade prilikom korištenja kredita, a takva obveza nije previđena niti tada važećim Zakonom o bankama ("Narodne novine", broj 84/02 i 141/06). Iako nije bilo zabranjeno, ugovaranje naknade nije bilo predviđeno dispozitivnim odredbama koje se primjenjuju automatski niti prisilnim odredbama, već se plaćanje naknade moralo ugovoriti pa je riječ o odredbama koje nisu izuzete iz područja primjeni odredbi ZZP/03 o zaštiti od nepoštenih ugovornih odredaba. Dakle, iako nije bilo zabranjeno niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o jednokratnoj naknadi prilikom korištenja kredita nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužitelja kao potrošača u odnosu na onaj položaj koji je bio predviđen u dispozitivnom nacionalnom pravu. Pritom se napominje da se ocjena uzrokuje li se predmetnom spornom ugovornom odredbom značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, i to na štetu potrošača, ne vrši ne samo kvantitativnom ocjenom odnosa iznosa kredita i iznosa ugovorene naknade za obradu i odobravanje kredita, već i ocjenom da li bi neprihvatanjem te odredbe od

strane potrošača, on bio ograničen u ostvarivanju svog prava (zahtjeva za kredit ili sadržaja ugovora o kreditu ili nametanjem neke druge dodatne obveze ili naknade).

14. U skladu s čl. 59. toč. 3. ZZP/03 ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. U konkretnom slučaju nije prieporno da među strankama zaključeni ugovor ne sadrži konkretan opis troškova niti usluga koji se plaćanjem sporne naknade naplaćuju u vrijeme sklapanja ugovora, a troškovi i usluge koje se pružaju u zamjenu za spornu paušalnu naknadu, čija visina ovisi tek o visini odobrenog kredita, nisu notorni niti se mogu podrazumijevati.

15. Prema shvaćanju ovog suda, neutvrđeni troškovi, koji terete tužitelja unošenjem spornih odredbi u ugovor o kreditu, su nerazmjerni i po svom sadržaju i po visini, a posebno kad se uzme u obzir učinak ostalih odredbi ugovora o kreditu prema kojima je, neovisno o spornoj naknadi ugovorenoj u čl. 3. i 9. st.2. tog ugovora, tužitelj preuzeo i obvezu snošenja i drugih troškova vezanih uz prijenos prava vlasništva. Očito je da je tuženik na tužitelja prenio obvezu plaćanja naknade koja ne odgovara stvarno pruženim uslugama ili troškovima, čime je stvorena, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, na štetu tužitelja značajna neravnoteža jer tuženik nije dokazao da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i/ili nastalim troškovima.

16. Sama činjenica da su ugovorne odredbe potrošačkog ugovora, kojom je ugovorena naknada za obradu kredita, jasno i razumljivo sastavljena jer omogućuje potrošaču da u trenutku zaključivanja ugovora precizno ocijeni visinu naknade, a time i ekonomske učinke ugovaranja takve odredbe, odlučna je prilikom ocjene radi li se o transparentno sastavljenoj ugovornoj odredbi, međutim transparentnost sama po sebi ne znači da je odredba ujedno i poštena. U okviru ocjene poštenosti navedene ugovorne odredbe, potrebno je, u skladu s čl. 81. st. 1. ZZP/03, a u svezi odredbi čl. 83. i 85. ZZP/03, ispitati i moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i ujedno postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača, budući da se ne radi o odredbi koja ne bi podlijegala testu poštenosti u smislu čl. 84. ZZP/03.

17. Tijekom ovog postupka je utvrđeno da je riječ o odredbi o plaćanju naknade za obradu i odobravanje kredita kao i o naknadi za prijevremeno zatvaranje kredita o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, i ta odredba iako je jasna i uočljiva, unesena je od strane banke u ugovor protivno zahtjevu dobre vjere, pri čemu je banka mogla biti svjesna da je primjena iste klauzule stvorila, na štetu potrošača, značajnu neravnotežu između prava i obveza ugovornih strana (neovisno o visini iznosa naknade), budući da tužitelju nije razjašnjeno na što se konkretno odnose iznosi ove naknade odnosno koje mu se zauzvrat pružaju usluge (u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa naknade za obradu i odobravanje kredita ili sl.), pri tom imajući u vidu da su i neke druge ugovorne odredbe sadržavale obvezu tužitelja da snosi dodatne troškove (čl. 3. i 9. st.2. Ugovora). Slijedom svega navedenog ovaj je sud našao osnovanim i toč. I i II. tužbenog zahtjeva.

18. Kao i kod ostalih odredbi ugovora o kreditu, koji su unaprijed sastavljeni, tako i kod ovih odredbi vrijedi presumpcija da se o njoj nije pregovaralo, jer suprotno tuženik nije dokazao. Smatra se da se o pojedinoj odredbi pojedinačno pregovaralo ako je potrošaču omogućeno da intervenira u unaprijed formulirani ugovor, a on to ne prihvati, ili ako je potrošaču omogućeno da prihvati određenu odredbu ili ne, pa se onda smatra

da je postojala mogućnost potrošača da utječe na sadržaj ugovora. Tuženik mora dokazati da je potrošač faktički mogao utjecati na sadržaj odredbe ugovora definiran od strane trgovca, s posljedicom da je trgovac pokazao spremnost promijeniti sadržaj odredbe, a što u konkretnoj situaciji nije slučaj.

19. Analizom predmetnog Ugovora o kreditu ovaj sud je zaključio da je isti unaprijed formuliran od strane tuženika i da tužitelj nije imao utjecaja na njegov sadržaj, a tako je tužitelj naveo u svom iskazu.

20. Prema čl. 1024. ZOO-a korisnik kredita može vratiti kredit i prije roka određenog za vraćanje, ali je dužan o tome unaprijed obavijestiti banku. U oba slučaja korisnik kredita dužan je naknaditi štetu ako ju je davatelj kredita pretrpio.

21. Suprotno navodima tužene, administrativni troškovi angažiranih zaposlenika spadaju u redovno poslovanje banke i neopravdavaju visinu naknade za obradu kredita kao niti za prijevremenu otplatu kredita. Visina naknade stvara značajnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, što je protivno načelu poštenja i savjesnosti, te na štetu tužitelja kao potrošača. Dakle, tužena nije dokazala da je kod prijevremene otplate kredita imala stvarne gubitke.

22. S obzirom na navedeno, ovaj sud zaključuje da odredbe Ugovora kojom se uglavljuje naknada za obradu kredita kao i za prijevremenu otplatu kredita predstavlja nepoštenu odredbu u smislu čl. 53. st. 1. Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 59/23., dalje ZZP/23), koja je prema odredbi čl. 59. st. 1. ZZP ništetna.

23. Prema odredbi čl. 323. st. 1. ZOO, u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz čl. 1111. ZOO. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo.

24. Što se tiče pitanja osnovanosti prigovora zastare istaknutog od strane tuženika, sud je prilikom odlučivanja o prigovoru zastare imao u vidu i pravni stav Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske sa sjednice Odjela od 30. siječnja 2020. godine koji glasi: "Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

25. U odnosu na istaknuti prigovor mjesne nenadležnosti sud je isti odbio na zapisniku glavne rasprave 29. travnja 2026., kao neosnovan, budući je predmetni ugovor zaključen na unaprijed formuliranom obrascu kojeg je sačinila tužena kao trgovac, te se u smislu čl. 81. st. 2. ZZP, presumira da se o njegovim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, zbog čega tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja na sadržaj tog ugovora,

pa prema tome ni na odredbu kojom je u slučaju spora ugovorena mjesna nadležnost suda u sjedištu kreditora, dakle suda u Zagrebu, a koju odredbu je tužena kao jača ugovorna strana očigledno sastavila u namjeri da si u slučaju spora osigura mjesnu nadležnost suda po njegovom izboru. Imajući u vidu i prebivalište tužiteljice, koje je udaljeno od suda ugovorene mjesne nadležnosti, zbog čega bi za tužiteljicu nastali znatni troškovi dolaska na sud, za zaključiti je da je spomenuta ugovorna odredba nepoštena, jer suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, pa se ne radi o valjanom sporazumu o mjesnoj nadležnosti u smislu čl. 70. st. 1. ZPP.

26. Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 138/2023, dalje: Tarifa) te odredbi čl. 154. st. 5. ZPP, pa tko tužitelju pripada naknada za odgovor na tužbu od 12.3.2025. u iznosu od 100 bodova sukladno Tbr. 8. toč. 1. u svezi Tbr. 7. Toč. 1. Tarife, za obrazložene podneske od 12.3.2026. iznos od 100 bodova sukladno Tbr. 8. Toč. 1. Tarife, te neobrazloženi podnesak od 29.4.2026. 25 bodova sukladno Tbr. 8. Toč. 4. Tarife, te zastupanje na ročištu od 17. 6.2026. 100 bodova sukladno Tbr. 9. toč. 1. Tarife, pa isto uvećano za 2,00 eura po bodu sukladno Tbr. 54. Tarife iznosi 650,00 eura, uvećano za iznos pdv od 25% isto iznosi 812,50 eura.

Benkovac, 23. srpanj 2026.

Sutkinja
Danijela Števanja

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda u 3 primjerka, u roku od 15 dana od dana objave, odnosno primitka prijepisa ove odluke, ovisno o ispunjenju uvjeta iz čl. 335. ZPP. Stranci, koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude, rok žalbe teče od dana primitka iste.

DNA:

Tužitelju po punomoćniku

Tuženici po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088b-22b83**

Kontrolni broj: **0964a-aa8ae-79a99**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zadru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.